

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Узп 136/2022
24.11.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Јелене Ивановић, чланова већа, са саветником Мирелом Костадиновић, као записничарем, одлучујући о захтеву АА из ..., број .., чији је пуномоћник Марко Крстић, адвокат из ..., за преиспитивање судске одлуке - пресуде Управног суда, Одељење у Нишу II-4 У 14547/20 од 13.01.2022. године, уз учешће противне странке Министарства унутрашњих послова Републике Србије, у предмету престанка радног односа, у нејавној седници већа одржаној дана 24.11.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, одбијена је тужба подносиоца захтева поднета против решења Министарства унутрашњих послова Републике Србије, Кабинета министра 01 број 4761/20-2 од 01.07.2020. године, којим је утврђено да је тужиоцу, полицијском службенику, престао радни однос дана 30.08.2019. године, када је Министарству унутрашњих послова достављена правноснажна пресуда којом је тужилац осуђен на казну затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да ће казну издржавати у просторијама у којима станује, уз примену електронског надзора, због учињеног кривичног дела тешко дело против безбедности јавног саобраћаја из члана 297. став 3. у вези члана 289. став 3. у вези става 1. Кривичног законика.

У захтеву за преиспитивање судске одлуке поднетом због повреде закона, другог прописа или општег акта и повреде правила поступка, подносилац, позивајући се на одредбе чл. 33. и 34. Закона о управним споровима, истиче да је Управни суд био дужан да одржи усмену јавну расправу. Указује да је спорно који моменат се узима као моменат престанка радног односа, имајући у виду да је тужени орган у решењу одредио да радни однос престаје дана 30.08.2019. године, решење о престанку радног односа донето је 01.07.2020. године, а тужиоцу достављено 24.08.2020. године, те сматра да је правно немогуће да решење има правно дејство *ex tunc*, јер је у читавом периоду од дана који је

означен као дан престанка радног односа па до дана уручења решења тужилац радио на пословима за које је распоређен и био у радном односу. Суд је пропустио да вреднује принцип да се на радно-правни однос државног службеника, чињенице које су од значаја за примену отказног разлога и престанак радног односа по сили закона, примењује закон који важи у време када су правно важне чињенице наступиле. С тим у вези указује да је у време када је тужилац правноснажно осуђен важио Закон о полицији донет 28.01.2016. године, те сматра да имајући у виду правноснажност пресуде, као и чињеницу да је дан наступања правноснажности 05.05.2017. године, у том моменту нису били испуњени услови за престанак радног односа тужиоцу, јер није био осуђен на казну затвора у дужем трајању од онога што је као законски минимум прописано одредбом члана 172. став 1. тачка 3. Закона о полицији. На наведени начин тужени је грубо прекршио гарантована права запосленог, овде тужиоца, с обзиром да је повредио принцип забране ретроактивног важења закона из члана 197. Устава РС. Сматра да правне последице осуде наступају у моменту правноснажности пресуде, те да разматраће дужине трајања казне затвора из перспективе примене новелираних одредаба Закона о полицији, које су ступиле на снагу после правноснажности пресуде, представља грубу злоупотребу овлашћења послодавца и недозвољену интервенцију у сфери права и одговорности запосленог. У побијаном решењу тужени не објашњава на који начин је сазнао за предметну пресуду, већ само наводи да је Министарству унутрашњих послова пресуда достављена 30.08.2019. године. Указује и на одредбу члана 24. став 1. тачка 2. Закона о извршењу ванзаводских санкција и мера, те сматра да у смислу тог закона није било места престанку радног односа тужиоца имајући у виду да је, с обзиром на начин издржавања казне, тужилац имао могућност да напушта просторије у којима станује ради одласка на посао. У вези са наведеним, тужилац се обраћао свом послодавцу, али до дана престанка радног односа о том захтеву тужиоца није одлучено. Предлаже да се захтев уважи и преиначи или укине побијана пресуда и предмет врати на поновно одлучивање. Трошкове поступка је тражио.

Противна странка је у одговору на захтев предложила да суд захтев као неоснован одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, а у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, оспорено решење донето је правилном применом одредбе члана 172. став 1. тачка 2. Закона о полицији на утврђено чињенично стање, а према коме је туженом, правноснажна пресуда Основног суда у Нишу БК. бр. 1085/15 од 30.11.2016. године, која је, у погледу одлуке о кривичној санкцији, преиначена пресудом Вишег суда у Нишу Кж 1 бр. 104/17 од 05.05.2017. године, достављена туженом дана 30.08.2019. године, са којим је даном тужиоцу утврђен престанак радног односа у Министарству унутрашњих послова.

Одредбом члана 172. став 1. тачка 2. Закона о полицији („Службени гласник РС“, број 6/16, 24/18 и 87/18), прописано је да поред случајева престанка радног односа утврђених другим прописима, полицијском службенику, односно осталим запосленима, по сили закона радни однос у Министарству престаје када се утврди да је правноснажном пресудом осуђен на казну затвора од најмање 6 месеци – даном достављања правноснажне пресуде Министарству.

Оцењујући законитост побијане пресуде Врховни касациони суд налази да је иста донета без повреда правила поступка и уз правилну примену материјалног права на чињенично стање утврђено у управном поступку. Правилна је оцена Управног суда о законитости решења које је оспорено тужбом, а којим је утврђено да је тужиоцу – полицијском службенику престао радни однос дана 30.08.2019. године, као дана када је правноснажна пресуда Основног суда у Нишу 6К. бр. 1085/15 од 30.11.2016. године достављена туженом.

Наводе захтева да суд није решио спорно правно питање када је пресуда којом је подносилац захтева осуђен на казну затвора постала правноснажна, Врховни касациони суд је оценио као ирелевантне имајући у виду да је у члану 172. став 1. тачка 2) Закона о полицији изричито прописано да полицијском службенику радни однос престаје даном достављања правноснажне пресуде Министарству.

Имајући у виду да Закон о полицији представља посебан закон (*lex specialis*), неосновано је указивање да се правне последице осуде могу предвидети само законом и наступају по сили закона којим су предвиђене (Кривичним закоником), јер су случајеви престанка радног односа полицијском службенику по сили закона прописани одредбом члана 172. Закона о полицији.

Без утицаја је и навод захтева да је тужени и пре 30.08.2019. године знао за постојање пресуде Основног суда у Нишу, те да му се подносилац захтева обраћао молбом да му се омогући да ради док је на издржавању казне у ванзаводским условима, будући да тужилац ни у тужби нити у захтеву не указује да је тужени до тог сазнања дошао пре ступања на снагу Закона о полицији објављеног у Службеном гласнику 24/18 од 26.03.2018. године. Поред тога, начин издржавања казне (у просторијама у којима станује без електронског надзора) не мења правну природу те казне, већ представља само један од начина на који се казна извршава.

По налажењу Врховног касационог суда, правилно је Управни суд побијану пресуду донео без одржавања јавне расправе, дајући правно ваљане и довољне разлоге позивајући се на одредбу члана 33. став 2. Закона о управним споровима, којом је прописано да суд решава без одржавања усмене расправе ако је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања. Самим тим неосновани су и наводи захтева да је побијана пресуда донета уз повреду одредбе члана 33. став 3. Закона о управним споровима.

Правилна је и оцена Управног суда да није основан предлог тужиоца за доношење одлуке у спору пуне јурисдикције, јер је претпоставка за такво поступање суда испуњеност услова за поништај оспореног решења, а што овде није случај, будући да је правилно Управни суд нашао да је оспорено решење правилно и на закону засновано.

Цењени су и остали наводи захтева, али код несумњиво утврђене чињенице да су у конкретном случају настале околности прописане Законом о полицији за престанак радног односа подносиоцу захтева по сили закона, то је Врховни касациони суд нашао да нису од утицаја на другачију оцену законитости побијане пресуде.

Имајући у виду изложено, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива ове пресуде.

Врховни касациони суд је, с обзиром на то да је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, на основу одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11... 87/18), који се сходно примењује на питања

поступка решавања управних спорова која нису уређена овим законом сагласно одредби члана 74. Закона о управним споровима, одлучио као у другом ставу диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 24.11.2022. године, Узп 136/2022

Записничар
Мирела Костадиновић,с.р.

Председник већа – судија
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић